
Hildegard av Bingen – i sin tid og i vår

FORSIDEBILDET

Begge foto Øivind Larsen

Forsidebildet på denne utgaven av Tidsskriftet er fra en medisinhistorisk ballettforestilling (!). Det viser dansegruppen Capriole Di Gioia i Tønsberg, som 16.9. 2000 fremførte en forestilling ved Vestfold Fylkesmuseum, inspirert av middelalderabbedissen Hildegard av Bingens (1098 – 1179) musikk, liv og lære. Foranledningen var et seminar om Hildegard som ble holdt samme sted og samme dag i tilslutning til en vandreutstilling som også omhandlet henne.

Hvem var så Hildegard?

Hildegard av Bingen var en middelalderpersonlighet hvis ry er knyttet til hennes tid som abbedisse ved Rupertsberg-klosteret ved Rhinen. Hun hadde en posisjon i sin samtid som religiøs tenker, forfatter, komponist og bildekunstner (1). Hun fikk betydelig oppmerksomhet fordi hun kunne beskrive visjoner hun hadde hatt, og som ble antatt å komme fra Gud.

Innenfor medisinhistorien har Hildegard sikret seg en plass fordi hun også utviklet en filosofi om helse og sykdom. Sunnhet og sykdommer henger for henne sammen i en helhet som omfatter både religion og naturvitenskap (2).

Mange klostre fungerte som medisinske sentre i middelalderen, og Hildegard av Bingens klostermedisin regnes for å ha stått meget høyt. Til hennes lære hører også en oversikt over legeplanter og bruken av dem.

Selv om Hildegards posisjon innenfor medisinhistorien både har vært og er vel etablert, har det i det siste vært en økende interesse for henne og for hennes verk. Hvorfor det? En av årsakene er selvsagt at ved å sette seg inn i hennes liv

og virke, får man en innfallsport til interessant middelalderhistorie. Men en annen grunn kan være at hun harmonerer særlig godt med kulturelle strømninger som vi opplever nå i vår tid. Det er en merkbar økning i interessen for middelalderen generelt, noe som både går parallelt med og som kanskje er en følge av en ny orientering mot overnaturlighet og religion.

Hildegard var dessuten kvinne, og det ble derfor naturlig å hente henne frem da man mer målrettet begynte å studere kvinner i historien og deres rolle. Hildegards holistiske syn på medisinen gir dessuten gjenklang både i skolemedisinske og alternativmedisinske kretser. Samtidig er legeurter et felt svært mange mennesker interesserer seg for.

Tidens Hildegard-interesse er et bevis på at hver generasjon trenger å skrive historie – nettopp fordi hver tid trenger sin egen forankring, sin egen del av historien.

Tillatelse til å bruke bildene er gitt av Carla Foster

ØivindLarsen

LITTERATUR

1. Kjærulff K, Frederiksen HJ. Hildegard af Bingen. Det levende lys. København: Forlaget ANIS, 1998.
 2. Genz RG. Hildegard av Bingens urtehage. Oslo: Pax, 1998.
-

Publisert: 10. november 2000. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 24. februar 2026.